

El mirall de l'art

D'un temps ençà, internet ha convertit Oscar Wilde en una font constant de les més diverses citacions, fins a tal punt que sembla que el seu esmolat enginy li hagi fet més mal que bé: fa la impressió que no faci falta llegir-lo per beneficiar-se dels seus fruits. Per la qual cosa, encara gràcies si hem perdut el temps endinsant-nos –normalment per, diguem-ne, prescripció acadèmica– en *El retrat de Dorian Gray* (si és que no hem preferit veure la pel·lícula i prou, és clar).

Una situació que no podria ésser més lamentable, car resulta desmoralitzador haver de reivindicar un autor d'una tan magnífica qualitat. És per això que és del tot oportuna la publicació d'aquest breu però molt punyent assaig que reflexiona, amb l'habitual, agraïda i esmoladíssima ironia de l'autor irlandès, sobre la creació artística i la seva relació amb la natura i la realitat: "L'Art és la nostra protesta entusiasta, el nostre intent atrevit d'ensenyar a la Natura quin és el seu lloc."

Puguem estar o no més o menys d'acord amb aquesta seva premissa essencial d'emancipar l'art de la realitat, del "nostre culte monstruós als fets", la força del seu discurs és

tan poderosa, tan magnètica, que resulta gairebé impossible no restar-hi envescat, quan iniciés el llibre, ja sigui assentint amb admiració, pensant: "I com no se m'havia acudit a mi, això tan evident?", ja sigui contradient-lo obertament, replicant-li: "Però no ho veus, que l'art que s'allunya de la natura és un no-res buit de contingut!"

Perquè, sens dubte, és precisament això el que ell pretenia, no pas –almenys, no tant– establir càtedra, oferir-nos la seva *veritat revelada*, sinó fer-nos partícips del diàleg intel·lectual, entrar a debatre amb ell a fi d'extreure'n les majors clarícies possible. Raó que explica que escollís com a model l'estil socràtic del diàleg entre dos personatges, que li permet assolir no tan sols un dinamisme molt més gran i una aguada sensació d'autenticitat, sinó una implicació directa del lector, que se sent impel·lit a *contribuir*, a *dir-hi la seva*, a *impli-car-se* amb cor i ànima en el debat.

Estem, doncs, o no conformes amb ell que "l'Art troba la perfecció dins, i no fora, d'ell mateix. No es pot jutjar amb cap patró de semblança externa. Més que un mirall, és un vel"? *

Oscar Wilde, gràcies o per culpa d'internet, comença a ser més famós per les seves cites cèlebres que per la seva obra literària
ARXIU

LA DECADÈNCIA DE LA MENTIDA
Oscar Wilde

Traducció:
Pau Cañigüeral
Editorial:
Quaderns Crema
Barcelona 2014
Pàgines: 80
Preu: 10 euros

Quan se sent el soroll del fluorescent

Vivim en un món ple de sobreinformació? Sí. Però aquest no és l'únic mal. L'efecte contrari, el fet de no saber res, pot ser tant o més pervers. La desconfiança i el pànic davant la inseguretat i la incomunicació en una societat cada cop més individualista aboca les persones al límit. Això és el que ens proposa *El vigilant*, de l'escriptor flamenc Peter Terrin: una metàfora extrema de lectures múltiples sobre l'angoixa contemporània.

Premi de Literatura de la Unió Europea, aquest *thriller* psicològic estructurat en capítols hipercurts, un punt fred però amb gan-

xo, se situa en un futur minimalista, del qual se'ns dóna poquíssima informació, on dos vigilants viuen reclosos a l'aparcament d'un edifici de luxe. Aïllats, avorrits i amb una rutina sòrdida –de soroll de fluorescents–, gairebé no conversen amb els inquilins i només tenen contacte amb el repartidor que els porta les provisions de manera periòdica. Quan tots els habitants de la casa tret d'un en marxen sense cap motiu conegut, al pàrquing comencen els nervis. Els guardes de seguretat no saben si a fora hi ha hagut una gran catàstrofe o si tot plegat és només que l'empresa que els ha contractat els posa a prova.

El mèrit de Peter Terrin és com ens transmet aquest desassossec, que pot arribar a ser delirant, gràcies a una novel·la ben construïda, de detalls, a estones desconcertant, que provoca una certa repulsió i alhora ens atrapa perquè juga a fer-nos rumiar davant la incertesa.

El vigilant ens fa pensar en les tortures a presos de l'Iraq, en els immigrants que esperen creuar la frontera, en els personatges de l'absurd de *Tot esperant Godot*, de Samuel Beckett, i també en les misèries diàries d'unes vides pautades de les quals no sempre aconseguim escapar-nos-en. *

EL VIGILANT
Peter Terrin

Traducció:
Maria Rosich
Editorial: Raig Verd
Barcelona, 2014
Pàgines: 224
Preu: 18 euros